

Hipogonadizmde testosteron destek tedavisi ile klomifen sitratın kıyaslanması

Ramasamy R, Scovell JM, Kovac JR and Lipshultz LL.
J Urol 2014; 192, 875-879

Yaşa bağlı idiopatik hipogonadizm, 45 yaş ve üzeri erkeklerin yaklaşık olarak %40'ında görülmektedir. Genellikle libido kaybı, isteksizlik, halsizlik, erektil disfonksiyon, konsantrasyon eksikliği ve depresif duygu durumu gibi nonspesifik belirtilerle ortaya çıkmaktadır. Bunlar da düşük testosteron düzeyi ile ilgilidir. Testosteron düşüklüğü de multipl negatif sistemik etkiler, artmış kardiyovasküler hastalık oranları, dislipidemi, diyabet, metabolik sendrom, osteoporoz gibi mortal sorunlara yol açabilmektedir.

Kan akımındaki testosteron seks-hormon bağlayıcı globuline bağlanırken, %1-2 oranında serbest halde bulunmaktadır ve biyolojik olarak aktif kalan kısmı budur. Seks — hormon bağlayıcı globulin yaşla beraber artar ve testosteron fonksiyonlarını inhibe eder. Çeşitli çalışmalar, hormon destek tedavisinin ilişkili klinik durumu düzeltmede, hayat kalitesini artırmada etkili olduğunu göstermiştir.

Semptomatik hipogonadizmi olan erkeklerde klomifen sitrat (KS) ve testosteron destek tedavisi alanlar tedavi etkinliği ve memnuniyet açısından karşılaştırıldı. Kıyaslama yapılırken her iki grup için nicel ADAM (erkeklerde yaşa bağlı androjen eksikliği) anketi kullanıldı ve tedaviden du-

yulan hasta memnuniyeti değerlendirildi. ADAM anketi libido kaybı, erektil disfonksiyon başta olmak üzere hipogonadal semptomları sorgulayan 10 sorudan oluşmaktadır.

Testosteron enjeksiyonu kullanan 31, jel olarak kullanan 31 ve KS alan 31 hasta olmak üzere toplamda 93 hasta retrospektif olarak incelendi. Ortalama serum testosteron değerleri KS alanlarda 247'den 504'e; enjeksiyon kullananlarda 224'ten 1104'e; jel kullananlarda 230'dan 412'ye yükseldi. Her ne kadar testosteron değeri her üç tedavi kolunda da farklı oranlarda artmış olsa da hastaların ADAM anketindeki memnuniyet oranları benzer bulundu. Ancak enjeksiyon alanlarda diğer iki gruba göre daha fazla libido artışı gözlemlendi. Ancak testosteron yüklemesine bağlı potansiyel yan etkiler KS kullanımında daha az olduğu ve daha ucuz olarak temin edilebildiğinden semptomatik hipogonadizm tedavisinde daha geniş bir rolü bulunmaktadır.

Çeviri

Uzm. Dr. Fatih Hızlı, Dr. İsmail Selvi

Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Üroloji Kliniği